

TEMYİZ EDENLER : 1. (DAVALI) Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah., 1597. Cad., No:9 Çankaya/ANKARA
[35495-15945-49388] Uets

VEKİLİ : Av. Hüseyin COŞGUN - Aynı adreste

2. MÜDAHİL (DAVALI YANINDA) Mey İçki Sanayi ve Ticaret A.Ş.
VEKİLİ : Av. Gönenç GÜRKAYNAK
Yıldız Mah., Çitlenbik Sok., No:12 Beşiktaş/İSTANBUL
[16289-82077-45614] Uets

KARŞI TARAF (DAVACI) : Efe Alkollü İçecekler Ticaret A.Ş.

VEKİLİ : Av. Serkan MUTLUEL
Ankara Cad., No:81, Bayraklı Tower, K:14, D:97-98
Bayraklı/İZMİR [16500-05771-53817] Uets

İSTEMİN KONUSU : Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi'nin 04/03/2020 tarih ve E:2019/2944, K:2020/424 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Mey İçki Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (Mey İçki) votka ve cin pazarlarında rakiplerinin faaliyetlerini engelleyici davranışlarda bulunmak suretiyle hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası üzerine gerçekleştirilen soruşturma sonucu alınan 25/10/2017 tarih ve 17-34/537-228 sayılı Rekabet Kurulu (Kurul) kararının sonuç kısmının, teşebbüsün votka ve cin pazarlarındaki ihlâl teşkil eden davranışlarının, Kurulun 16/02/2017 tarih ve 17-07/84-34 sayılı kararıyla rakı pazarında ihlâl oluşturduğu değerlendirilen ve idari para cezasına hükmedilen davranışlarıyla aynı nitelikte olduğu, aynı dönemde gerçekleştiği ve teşebbüsün genel stratejisinin parçası olarak bütünlük arz ettiği dikkate alınarak yeni bir idari para cezasına hükmedilmesine yer olmadığına ilişkin 3. maddesinin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: Ankara 12. İdare Mahkemesi'nce verilen 07/03/2019 tarih ve E:2018/1145, K:2019/475 sayılı kararda; davalı idarece Mey İçki'nin rekabete aykırı eylemi nedeniyle yürütülen soruşturmanın teknik zorunluluklar nedeniyle iki ayrı incelemede ele alındığının belirtildiği, iki Kurul kararında da Mey İçki'nin faaliyet gösterdiği sektördeki rakı, votka ve cin pazarları yönünden sürdürdüğü indirim uygulamaları ve buna bağlı olarak rakiplerinin pazardaki faaliyetlerini zorlaştırıcı uygulamalarıyla hâkim durumunu kötüye kullandığının tespit edildiği, bir diğer ifadeyle aynı eyleme dayanan her iki soruşturma neticesinde 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlâl edildiğinin ortaya konulduğu, iki pazar yönünden de tespit edilen fiilin aynı döneme ilişkin olduğu anlaşıldığından anılan şirket tarafından işlenen fiilin tek olduğunun kabulü gerektiği, dava konusu votka ve cin pazarı yönünden ayrı soruşturma yürütülmesi sebebiyle iki ayrı fiil olduğunun söylenemeyeceği,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2020/1941
Karar No:2020/3508

bunun kabulü hâlinde aynı fiil nedeniyle mükerrer cezalandırmaya sebep olunacağı, olayda iki ayrı para cezası verilmesini gerektirecek nitelik, piyasa ve kronolojik süreç olarak birden fazla bağımsız davranış bulunmayıp mevzuat hükmünü ihlâl eden eylemlerin tek olduğu, bir başka ifadeyle, indirim uygulamalarına bağlı olarak hâkim durumun kötüye kullanılması şeklindeki idari para cezasına konu fiilin votka, cin ve rakı yönünden pazar ayrımı yapılmaksızın bir kez işlendiği, bu sebeple aynı döneme ilişkin her bir pazar yönünden farklı soruşturmalarda yapılan tespitin yeni bir ihlâl doğurduğunun söylenemeyeceği sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi'nce; her ne kadar ihlâlin rakı pazarında yapılan inceleme ile aynı döneme denk geldiği, aynı stratejinin parçası olduğu ve aynı nitelikteki eylemlerle gerçekleştiği kabul edilse de incelemenin rakı pazarı ya da votka ve cin pazarı olarak belirlenmek yerine alkollü içecekler pazarı olarak belirlenmesi hâlinde aynı pazar içerisinde yer alan her bir içecek yönünden firmanın tekrar tekrar cezalandırılmayacağı sonucuna ulaşılmasının mümkün olabileceği, fakat bir ürünün diğer bir ürünle aynı pazarda yer alabilmesi için bu ürünlerin tüketici gözünde nitelikleri, kullanım amaçları ve fiyatları açısından benzer olmaları ve birbirleriyle ikame edilebilmeleri gerektiği, yüksek alkollü içkiler olarak nitelendirilen distile içkiler grubunda yer alan her bir içki türünün bir ilgili ürün pazarı olarak değerlendirilmesinin önceki Kurul kararlarında da istikrar kazanmış bir yaklaşım olduğu açıklamasına yer verilmek suretiyle votka ve cin pazarının rakı pazarından ayrılmış olması karşısında yapılan inceleme sonucunda ortaya çıkan ihlâlin, mevzuata göre bir yaptırıma tâbi olması gerektiği, idari para cezasının saptanacak olan yıllık gayri safi gelir üzerinden belirlenen aralık dâhilinde bir oranda uygulanmasının mümkün kılındığı da dikkate alındığında, idari para cezası uygulanmasına yer olmadığı yolundaki Kurul kararında hukukî isabet bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle, davacının istinaf başvurusunun kabulü ile İdare Mahkemesi'nce verilen kararın kaldırılmasına ve dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENLERİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından, önemli olan hususun kaç pazar tanımlandığı değil ortada kaç ihlâlin bulunduğu olduğu, ilgili ürün pazarının tanımındaki istikrarın korunması yolunda hareket edilmesinin doğal olduğu, ancak salt iki farklı pazarın varlığından iki ayrı ihlâl olduğu sonucuna ulaşulamayacağı, aynı fiil nedeniyle iki kez ceza verilemeyeceği, hakim durumun kötüye kullanılması niteliğindeki eylemin ihlâl süresi olarak belirlenen dönemde kesintisiz şekilde devam ettiği, tanımlı pazar sayısından bağımsız olarak tek bir fiil bulunduğu;

Davalı yanında müdahil tarafından, temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararının "ne bis in idem" ilkesine aykırı olduğu, ihlâl iddialarının teşebbüsün aynı fiilinden kaynaklandığı, idarenin yerleşik kararlarına aykırı hareket etmesinin hukukî beklenti ve güvenlik ilkesine de aykırılık teşkil edeceği, idari para cezasının tespitinde önemli olan hususun tanımlanan pazar sayısı değil tespit edilen ihlâl sayısı olduğu, temyize konu mahkeme kararındaki hukukî

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2020/1941
Karar No:2020/3508

yaklaşımın benimsenmesinin farklı pazarları ilgilendiren veya farklı pazarlarda aynı anda faaliyet gösteren teşebbüslere ilişkin soruşturmalarda her bir pazar için ayrı ceza verilmesi sonucunu doğuracağı, bu durumun Kanunda belirlenen üst sınırdan fazla para cezası uygulanmasına sebep olabileceği, rakı piyasasına ilişkin Kurul kararında idari para cezasının toplam ciro üzerinden hesaplandığı, ayrı soruşturmalar olmasının "ne bis in idem" ilkesinin uygulanmasına engel olmayacağı, davacının bakılan davada hukuken korunan bir menfaatinin bulunmadığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, iki pazar yönünden tek bir fiilin işlendiği ve ortada tek bir ihlâlin bulunduğu iddiasının doğru olmadığı, eylemin farklı pazarlar yönünden ayrı sonuçlar doğurduğu, 4054 sayılı Kanun uyarınca hakim durumun kötüye kullanılıp kullanılmadığının tespitinde pazar kavramının esas alınması gerektiği, Kanun'da belirli bir mal veya hizmet piyasadaki rekabete aykırı eylemlerin yasaklandığı, aksi hâlde birden fazla pazarda gerçekleşen hukuka aykırı eylem için tek bir ceza uygulanacağı, ihlâle konu fiiller ile farklı kabahatler işlenmediği, gerçek içtima hükümleri gereği her bir kabahate ilişkin olarak ayrı ceza verilmesi gerektiği, Kabahatler Kanunu'nun 15/2. maddesinin ikinci cümlesinin bakılan davada uygulanmasının mümkün olmadığı, iki ayrı Kurul kararına konu olan eylemlerin birbirinden bağımsız olduğu, farklı türde kabahatler işlenmediğinden anılan Kanun'un 15/1. maddesinin de uygulanmasının hukuken mümkün olmadığı, rekabet ihlâli teşkil eden eylemler hakkında tüm ciro üzerinden para cezası verilmesinin yasal zorunluluk olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ABDULLAH ATAY'IN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 17. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca müdahilin duruşma istemi yerinde görülmeyerek ve dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

ESAS YÖNÜNDEN:

MADDİ OLAY :

Rekabet Kurumu kayıtlarına, 23/11/2015 tarihinde giren şikâyetle Mey İçki'nin rakı harici ürünlerin ağırlıklı olarak satıldığı alkollü içki satış noktaları ile imzaladığı yatırım destek sözleşmesi (YDS) ve mal alım sözleşmesi (MAS) hükümleri uyarınca verdiği indirim ve/veya yatırım desteklerini geri istemek suretiyle noktalar üzerinde satış baskısı oluşturduğu; 11/10/2016 tarihinde giren başvuruda ağırlıklı olarak votka ve cin satan bir tekel bayisini işleten şikâyetçi tarafından işletmesindeki rafların %80'ini Mey İçki'ye ayırmadığı, ayrıca rafların görünür kısımlarında rakip ürünler bulundurduğu gerekçesiyle kendisine iskonto sağlanmadığı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2020/1941
Karar No:2020/3508

ve ürün tedarik edilmediği; 07/03/2016 tarihli şikâyet dilekçesinde ise Mey İçki'nin portföy gücünü kullanarak hâkim durumunu kötüye kullandığı, votka ve cin pazarındaki hakim durumunu kötüye kullanmak suretiyle rakiplerini pazar dışına ittiği, YDS ve indirim/kota sistemleriyle satış noktalarına baskı uygulandığı ve bu suretle hakim durumunu kötüye kullanarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu ihlâl ettiği iddia edilmiştir.

06/01/2016 tarih ve 16-01/20-M sayılı Kurul kararı ile Mey İçki hakkında ön araştırma yapılmasına karar verilmiş; ön araştırma kapsamında yapılan tespitler ve ulaşılan sonuçlar doğrultusunda hazırlanan 11/04/2016 tarih ve 2015-3-76/ÖA sayılı raporun Kurul'un 20/04/2016 tarihli toplantısında görüşülmesi üzerine Mey İçki'nin votka ve cin pazarlarındaki uygulamalarıyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl edip etmediğinin tespitine yönelik soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

Yapılan soruşturma sonucu düzenlenen rapora, ek görüşe, toplanan delillere, yazılı savunmalara, sözlü savunma toplantısında yapılan açıklamalara ve incelenen dosya kapsamına göre alınan 25/10/2017 tarih ve 17-34/537-228 sayılı Kurul kararı ile; 1) Mey İçki'nin votka ve cin pazarlarında hâkim durumda olduğuna, 2) Bu pazarlarda rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırıcı uygulamaları ile hâkim durumunu kötüye kullandığına, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiğine, 3) Teşebbüsün votka ve cin pazarlarındaki ihlâl teşkil eden davranışlarının 16/02/2017 tarih ve 17-07/84-34 sayılı Kurul kararıyla rakı pazarında ihlâl oluşturduğu değerlendirilen ve idari para cezasına hükmedilen davranışlarıyla aynı nitelikte olduğu, aynı dönemde gerçekleştiği ve teşebbüsün genel stratejisinin parçası olarak bütünlük arz ettiği dikkate alınarak yeni bir idari para cezasına hükmedilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

Bunun üzerine, davacı şirket tarafından anılan kararın 3. maddesinin iptali istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesinde, "Bu Kanunun; a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması hâlinde, b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanır."; "İçtima" başlıklı 15. maddesinin birinci fıkrasında, "Bir fiil ile birden fazla kabahatin işlenmesi halinde bu kabahatlere ilişkin tanımlarda sadece idarî para cezası öngörülmüşse, en ağır idarî para cezası verilir. Bu kabahatlerle ilgili olarak kanunda idarî para cezasından başka idarî yaptırımlar da öngörülmüş ise, bu yaptırımların her birinin uygulanmasına karar verilir." kuralları yer almıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Hakim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesinin birinci fıkrasında, "Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır."; "İdari para cezası" başlıklı 16. maddesinin üçüncü fıkrasında ise "Bu Kanunun 4, 6 ve 7'nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2020/1941
Karar No:2020/3508

teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihaî karardan bir önceki mâlî yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihaî karar tarihine en yakın mâlî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir." kurallarına yer verilmiştir.

4054 sayılı Kanun'a dayanılarak hazırlanan ve 15/02/2009 tarih ve 27142 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Hâlinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin "Para cezasının belirlenmesine ilişkin ilkeler" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin son cümlesinde, "Temel para cezası, Kanunun 4. veya 6. maddelerinde yasaklanmış, piyasa, nitelik ve kronolojik süreç olarak birden fazla bağımsız davranışın saptanması hâlinde, her bir davranış için ayrı ayrı hesaplanır." kuralına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Kabahatler Kanunu'nun 2. maddesinde kabahat, kanunun karşılığında idarî yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık olarak tanımlanmıştır. Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde karşılığında nisbî para cezası yaptırımını öngörülen ve 6. maddede yasaklanan davranışın, başka bir anlatımla kabahatin, "bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması" olduğu anlaşılmaktadır. Aktarılan bu kanunî tanım uyarınca, kabahatin unsurlarından biri de eylemin gerçekleştiği "mal veya hizmet piyasası"dır. Dolayısıyla, rekabete aykırı eylemin birden fazla ürün pazarında işlenmesi ve etki meydana getirmesi hâlinde, pazar sayısı kadar ihlâl, yani kabahat ortaya çıkacaktır.

Bakılan uyuşmazlığın çözümü için birden fazla kabahatin tek fiille işlenmesi hâlinde kaç ceza verilebileceği hususunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Kabahatler Kanunu'nun 15. maddesinin ilk fıkrasında, bir fiil ile birden fazla kabahatin işlenmesi hâlinde bu kabahatlere ilişkin tanımlarda sadece idarî para cezası öngörülmüşse en ağır idarî para cezasının verileceği kurala bağlanmıştır. Kanun tasarısına ait gerekçede anılan kurala yönelik olarak, "Maddenin birinci fıkrasında Türk Ceza Kanunu'nun farklı neviden fikri içtima ilişkisi hâlinde paralel bir düzenleme yapılmıştır." açıklamasına yer verilmiştir.

Farklı neviden fikri içtima, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 44. maddesinde, "İşlediği bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet veren kişi, bunlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılır" şeklinde düzenlenmiştir. Bu kuralın uygulanabilmesi için işlenen bir fiille, birden fazla farklı suçun (kabahatin) oluşması gerekmektedir. Kanun koyucu, hem ceza hem de kabahatler hukuku bakımından işlediği bir fiille birden fazla farklı suç (kabahati) işleyen failin, fiilinin tek olması nedeniyle en ağır ceza ile cezalandırılmasını yeterli görmüş; bu şekilde "tek fiille tek ceza (mükerrer cezalandırma yasağı)" ilkesi gereğince bir fiilden dolayı kişinin birden fazla cezalandırılmasının da önüne geçilmesini amaçlamış ve "erime sistemi"ni benimsemek suretiyle bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı ceza verilmesi ile yetinilmesini tercih etmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2020/1941
Karar No:2020/3508

5237 sayılı Kanun'un 44. maddesinin gerekçesinde ise "Kişi, işlediği bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşumuna neden olabilir; ancak "non bis in idem" kuralı gereğince bu fiilden dolayı ancak bir defa cezalandırılabilir. Gerçekleştirdiği fiilin birden fazla farklı suçun oluşumuna neden olması durumunda, failin bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren suç nedeniyle cezalandırılması yoluna gidilmelidir. Böylece, bir fiilden dolayı kişinin birden fazla cezalandırılmasının önüne geçilmek amaçlanmıştır." ifadelerine yer verilmiştir.

Bu açıklamalara göre farklı neviden fikri içtimanın şartları; hareket ya da fiilin hukukî anlamda tek olması, tek fiille birden fazla farklı suçun işlenmiş olması ve işlenen suçlarla ilgili kanunda açıkça fikri içtima hükümlerinin uygulanmasının engellenmemiş olmasıdır.

Bu çerçevede, 5236 sayılı Kanun'un 15. ve 5237 sayılı Kanun'un 44. maddesinde yer alan "bir fiil" ifadesi ile kastedilen hususun ne olduğunun açıklanması gerekmektedir.

01/06/2005 tarihinde yürürlüğe giren ve genel hükümler bakımından daha ziyade Alman Ceza Kanunu'ndan esinlenerek hazırlanan 5237 sayılı TCK sisteminde, neticeyi fiil içerisinde mütalâa eden klasik görüş terk edilmiş, "fiil" salt hareket olarak sonuç ve nedensellik bağından soyutlanmış, "netice" ise suçun maddî unsurları arasında fiilden ayrı bir unsur olarak düzenlenmiştir. Mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun kaynak kanunu olan İtalyan Ceza Kanunu'nun hazırlık çalışmaları sırasında, önceleri "hareketin bir olması"ndan söz edilmiş iken bu deyim yerinde olmadığı, asıl neticenin tek olması hâlinde fikrî içtimanın bulunabileceği ileri sürülerek hareket deyiminin yerine neticeyi belirten "fiil" terimi istenerek konulmuştur. 765 sayılı TCK'nın 79. maddesinde de fikrî içtima "*İşlediği bir fiil ile kanunun muhtelif ahkâmını ihlâl eden kimse o ahkâmdan en şedit cezayı tazammun eden maddeye göre cezalandırılır.*" kuralıyla İtalyan Ceza Kanunu ile aynı şekilde düzenlenmiştir. Alman Ceza Kanunu'nun 52. maddesinde ise fikri içtima, "(1) Aynı hareket birden fazla ceza kanununu veya aynı ceza kanununu birden fazla defa ihlâl ediyorsa, sadece tek bir cezaya hükmedilir. (2) Birden fazla ceza kanunu ihlâl edilmişse, ceza en ağırını içeren kanuna göre belirlenir. Ceza, uygulanabilir olan diğer kanunların kabul ettiğiinden daha hafif olamaz." biçiminde kural altına alınmıştır. Yeni Türk Ceza Kanunu'nda ise "*İşlediği bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet veren kişi, bunlardan en ağır cezayı gerektiren suçtan dolayı cezalandırılır.*" şeklinde düzenlenen fikri içtima hükmündeki "fiil" ile kastedilen "hareket"tir. Tek hareketin meydana getireceği neticeler birden fazla olsa bile bu husus fikrî içtima kurallarının uygulanması önünde engel teşkil etmeyecektir. Sonuç olarak, yeni Türk Ceza Kanunu'ndaki hâkim olan düşünceye göre, "netice" fiilin bir alt unsuru değildir. "Fiil"in, sadece hareket şeklinde anlaşılması gerekmektedir (Yargıtay Ceza Genel Kurulu, E:2019/1-350, K:2020/30, Karar tarihi:28/01/2020).

Nitekim rekabet mevzuatında da benzer bir yaklaşım belirlenerek Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Hâlinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin temel para cezasının hesaplanması yöntemini düzenleyen 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, temel para cezasının 4054 sayılı Kanun'un 4. veya 6. maddelerinde yasaklanmış, piyasa, nitelik ve kronolojik süreç olarak birden fazla bağımsız davranışın saptanması hâlinde, her bir davranış için ayrı ayrı hesaplanacağı kuralına

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2020/1941
Karar No:2020/3508

yer verilmiştir. Dolayısıyla idarî para cezasının hesaplanmasında ve uygulanmasında birden fazla bağımsız "davranış" olup olmadığı kıstas olarak belirlenmiştir. Böylelikle anılan Yönetmelik kuralıyla, birden fazla bağımsız davranışın bulunmaması durumunda, başka bir anlatımla aynı davranışın birden fazla rekabet ihlâli oluşturması hâlinde ortaya çıkabilecek muhtemel bir mükerrer cezalandırma bertaraf edilerek "tek fiile tek ceza" ilkesine uygunluk sağlanmıştır.

4054 sayılı Kanun kapsamında yasaklanan iki farklı kabahatin işlendiği ancak eylemin tek olduğu hâllerde, farklı neviden fikrî içtimaya ilişkin kurallar uyarınca uygulanabilecek cezanın da tek olduğu; teşebbüsler tarafından pazar ayrımı gözetmeksizin bir ticarî politikanın icrası çerçevesinde aynı davranışlarla gerçekleştirilen ihlâllerin gerek piyasa gerek nitelik ve kronolojik süreç açısından bağımsız olmadığından tek bir eylem olarak değerlendirilmesi ve birden fazla ceza verilmemesi gerekmektedir.

Bu itibarla, dava konusu Kurul kararıyla davalı yanında müdahil şirketin votka ve cin pazarlarında ihlâl teşkil ettiği tespit edilen davranışlarının 16/02/2017 tarih ve 17-07/84-34 sayılı Kurul kararında rakı pazarında ihlâl oluşturduğu değerlendirilen ve idarî para cezası uygulanan davranışlarıyla aynı olduğu, aynı dönemde gerçekleştiği ve teşebbüsün genel stratejisinin parçası olarak bütünlük arz ettiğinden bahisle yeni bir idarî para cezası uygulanmasına yer olmadığına karar verilmesinde hukuka aykırılık; davanın reddi yönündeki İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf isteminin kabulüne ve dava konusu işlemin iptaline ilişkin temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararında hukukî isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalının ve davalı yanında müdahilin temyiz istemlerinin kabulüne,
2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına yönelik olarak yapılan istinaf başvurusunun kabulü ile dava konusu işlemin iptali yolundaki temyize konu Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi'nin 04/03/2020 tarih ve E:2019/2944, K:2020/424 sayılı kararının 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca **BOZULMASINA**,
3. Kullanılmayan 89,60-TL yürütmeyi durdurma harcının istemi hâlinde davalı idareye ve davalı yanında müdahile ayrı ayrı iadesine,
4. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi'ne gönderilmesine, 02/12/2020 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Dr. Hasan	Doç. Dr. Gürsel	Mürteza	Tayyibe
ÖZGÜR	GÜL	ÖZKAN	GÜLER	KAYCIOĞLU